

Landdistriktsforskningens Dag 2021

Sted:

Kulturkøkkenet, Vitavej 61 i VitaPark, Odder

Dato:

16 september 2021

Arrangør:

Landdistrikternes Fællesråd, Region Midtjylland og Odder Kommune

Årets temaer:

Nærhed
Sammenhæng
Bæredygtig udvikling

Velkommen til Landdistriktsforskningens Dag

Landdistrikternes Fællesråd, Region Midtjylland og Odder Kommune byder velkommen til Landdistriktsforskningens Dag.

Landdistriktsforskningens Dag skal bidrage til at øge kendskabet til forskning og viden på landdistriktsområdet og samtidig forsøge at koble den til vores praktiske virkelighed, til den politiske dagsorden i kommunerne, regionerne og ikke mindst på Christiansborg.

Dagen skal således skabe grundlag for samtale mellem forskere, praktikere og politikere og skal sætte fokus på, hvordan forskningen kan anvendes til at løse nogle af de samfundsmæssige udfordringer, landdistrikterne står overfor.

Landdistriktsforskningens Dag udspringer af samarbejdet om Videncenter for Landdistrikter, som arbejder for at styrke anvendelsesorienteret landdistriktsforskning ved at samle forskere og praktikere indenfor områder, der har betydning for landdistrikternes udviklingsvilkår og -muligheder.

Til dette formål vil Landdistriktsforskningens Dag indeholde oplæg fra forskningsinstitutioner, som arbejder med forskning i landdistrikter. Derudover byder dagen på oplæg fra virksomheder, workshops og politisk paneldebat med blandt andre formand for Landdistrikternes Fællesråd, Steffen Damsgaard, regionsrådsformand i Region Midtjylland, Anders Kühnau og borgmester i Odder Kommune, Uffe Jensen.

Rigtig god fornøjelse!

Program

9:30-10:15 **Ankomst, registrering og morgenmad**

10:15-10:30 **Velkomst og indledning**

v. moderator Tine Gøtzsche

Arrangørerne af Landdistriktsforskningens Dag 2021 giver deres perspektiv på vigtigheden af landdistriktsforskning i forhold til udviklingen af landdistrikterne. Oplæg v.:

Steffen Damsgaard, formand Landdistrikternes Fællesråd.

Anders Kühnau, regionsrådsformand Region Midtjylland.

Uffe Jensen, borgmester Odder Kommune.

10:30-12:05 **Tema: Nærhed, sammenhæng og bæredygtig udvikling (del 1)**

10:30-11:00 **Data tæt på - sammenhæng med erhvervs- og arbejdsmarkedsudvikling og bæredygtig udvikling i kommunerne.**

v. Anne Thomas, direktør for Center for Regional- og Turismeforskning & Jonathan Lindahl, videnskabelig assistent, forskning & analyse, modelteamet

Anne Thomas fortæller om vigtigheden og nytten af nær data og om, hvordan bottom up-data kan gøre os klogere på sammenhængen mellem erhvervsudvikling og den langsigtede bæredygtighed af det omkringliggende samfund. Oplægget indeholder blandt andet et smugkig i et muligt nyt bæredygtigt turismeregnskab, som estimerer turismens økonomiske, sociale og miljømæssige effekt. Endeligt vil oplægget omhandle potentialet af nær data på klima-, uddannelses- og velfærdsområdet.

11:00-11:10 **Erfaringer fra Vesterhavet**

v. Peer Heldgaard Kristensen, direktør for Destination Vesterhavet

Ringkøbing-Skjern og Varde Kommune har tilsammen knap 8 millioner overnatninger om året. Det er en stor trafik for de to kommuner, som har knap 105.000 indbyggere tilsammen. Med så store besøgstal er det vigtigt at skabe de rigtige rammer for at indfri turismens potentialer for kommunerne. Peer Heldgaard Kristensen fra Destination Vesterhavet fortæller om deres erfaringer og hvad der skal til for at skabe en sund udvikling i turismeerhvervet ved Vesterhavet.

11:10-11:30 **Grøn omstilling i nordiske landdistrikter**

v. *Karen Refsgaard, Research Director/Deputy Director i Nordregio*

Forskning og erfaring viser, at Landdistrikterne har et enormt udviklingspotentiale for værdiskabelse og beskæftigelse inden for grøn omstilling. Karen fra Nordregio vil fortælle om best practices, herunder veje til succes på den grønne omstilling i landdistrikter. Offentlig-private partnerskaber, industrifællesskaber og bæredygtighed som fælles mål er blandt nogle af de virkemidler, som skal skabe den grønne succes. Derudover vil oplægget beskrive nogle af de udfordringer, der kan være i forbindelse med at sikre en retfærdig grøn omstilling.

11:30-11:40 **Oplæg fra EnergiFonden Skive**

v. *Anne Mette Sørensen Langvad, projektchef hos KlimaFonden Skive*

Anne Mette Langvad, Projektchef i Klimafonden Skive, fortæller historien om, hvordan et partnerskab af offentlige og private aktører har ført til etablering af GreenLab Skive som grøn erhvervspark og industriel symbiose med international bevågenhed og stor betydning lokalt. Klimafonden arbejder i øjeblikket på at udvikle koncepter til bioøkonomiske forretningsmodeller, som fornyr produktionsgrundlaget for egnens landbrug og samtidig opfylder en restriktiv miljølovgivning.

11:40-12:05 **Paneldebat**

Hvordan kan man som praktiker bruge landdistriktsforskning til at skabe nærhed, sammenhæng og bæredygtig udvikling i landdistrikterne? Panelisterne vil, med udgangspunkt i de præsenterede oplæg, forsøge at besvare dette spørgsmål. Første paneldebat tager fortrinsvis udgangspunkt i spørgsmål om turisme, erhvervsudvikling, nær data, grøn omstilling og energiprojekter.

Første paneldebat består af:

Steffen Damsgaard, Formand for Landdistrikternes Fællesråd

Anders Kühnau, Regionsrådsformand i Region Midtjylland (S)

Peter Juel-Jensen, MF og Landdistrikts- og øordfører for Venstre

Jens Hausted, Direktør, Dansk Kyst- og Naturturisme

Tove Marquardsen, Formand for Landsbyrådet Havtornens Rige, Landbyforum i Hjørring kommune og Arkivet.

12:05-12:20 **Fødevarer og værdiskabelse i landdistrikterne**

v. Pelle Øby Andersen, administrerende direktør i FOOD

Landdistrikter og fødevarereproduktion er unægteligt bundet sammen. Vækst og innovation i fødevarereproduktionen skaber udvikling i landdistrikterne. Lige nu er der et stort udviklingspotentiale i kombinationen af produktion af fødevarer og services, herunder gårdbutikker, der pibler frem i landbilledet. Samtidig skal fødevarereproduktion bidrage til den grønne omstilling på lige fod med andre brancher. Pelle Øby Andersen vil blandt andet komme ind på, hvordan branchen kan finde balancen mellem sikring af den grønne omstilling og udviklingen i fødevarereproduktionen. Oplægget vil også fortælle om inspirerende fødevarereprojekter, såsom Madfællesskabet, Det Gastronomiske Rejsehold og Madens Folkemøde.

12:20-13:00 **Frokost**

13:00-14:30 **Tema: Nærhed, sammenhæng og bæredygtig udvikling (del 2)**

13:00-13:25 **Tilflytning til landdistrikter – hvad motiverer folk til at flytte ud i landet?**

v. Helle Nørgaard, seniorforsker ved Institut for Byggeri, By og Miljø ved Aalborg Universitet

Hvad får borgere til at flytte til én kommune frem for en anden? Og kan man fremme tilflytningen til egen kommune? Det er nogle af de spørgsmål som Helle Nørgaard fra Institut for Byggeri, By og Miljø ved Aalborg Universitet vil komme omkring. Oplægget tager udgangspunkt i et igangværende forskningsprojekt om bolig- og bosætningspræferencer samt flyttemotiver og vil vise nogle foreløbige resultater for forskellige grupper af tilflyttere i forhold til flyttemønstre og flyttemotiver.

13:25-14:00 **Bæredygtig strategisk landsbyudvikling – vigtigheden af lokale kompetencer i arbejdet med landsbyers udvikling**

v. Hanne Tanvig, seniorrådgiver ved Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (KU), Lise Herslund, lektor ved Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (KU) og Annette Aagaard Thuesen, lektor ved Center for Landdistriktsforskning (SDU)

Siden 2019 har kommunerne været forpligtede til at lave landsbyplaner for udviklingen af kommunens egne landsbyer. I mange år har landsbysamfund selv taget initiativ til at udarbejde lokale udviklingsplaner, der typisk handler om meget andet end kommunernes planer. Forskningen peger på, at landsbyernes udvikling i vid udstrækning afhænger af landsbysamfundenes indsats på bottom up –

niveau og at deres udviklingskapacitet derfor er yderst vigtig. Oplæggene stiller skarpt på, hvorledes landsbysamfundenes bidrag og kapacitet kan komme stærkere ind i billedet - også i de kommunale landsbystrategier - så de enkelte landsbyer får et stærkere aftryk på egen udvikling.

To nye forskningsprojekter kan på forskellig måde belyse dét tema:

Hanne Tanvig og Lise Herslund vil komme ind på, hvorfor lokal udviklingskapacitet er vigtig, hvad lokal udviklingskapacitet består af, og hvordan den kan undersøges, styrkes og indgå i udviklingsstrategier.

Annette Aagaard Thuesen vil sætte fokus på, hvorledes landsbysamfundene kan respekteres og inddrages i kommunernes arbejde med landsbystrategier.

14:00-14:10 **Oplæg fra Årets Landsby 2021- Stjær**

v. formand for Storring-Stjær borgerforening, Helene Simoni Thorup

Stjær i Skanderborg Kommune er kåret som Årets Landsby 2021. Stjær vandt prisen ved at være en nytænkende landsby, som kan vise vejen for andre landsbyer på grøn omstilling, bosætning og sammenhold. Hvad kendetegner landsbyen Stjær? Og hvordan løftede landsbyen opgaven under en global pandemi? Dette skal vi blive klogere på. Formand for Storring Stjær borgerforening, Helene Simoni Thorup, vil give et indblik i, hvordan Stjær formåede at tænke i nye baner, skabe udvikling og derigennem blive Årets Landsby 2021.

14:10-14:35 **Paneldebat**

I anden paneldebat tager vi igen fat på spørgsmålet om, hvordan man som praktiker kan bruge landdistriktsforskning til at skabe nærhed, sammenhæng og bæredygtig udvikling i landdistrikterne. Denne gang med udgangspunkt i dagens anden blok om bosætning, landsbyudvikling og lokale kompetencer. I dette panel deltager:

Steffen Damsgaard, Formand for Landdistrikternes Fællesråd

Uffe Jensen, Borgmester i Odder kommune (V)

Rune Holm, Tilflytterkonsulent fra Bornholm

Lennart Damsbo-Andersen, MF, formand for udvalget for småøer og Landdistrikts- og øordførere, Socialdemokratiet

Sille Askefrø Bjørn, Partner, Proceskonsulent & Arkitekt hos Hele Landet

14:35-15:20 **Workshop**

Dagens sidste aktivitet bliver en workshop, hvor vi sammen skal lede efter svar på spørgsmålene:

Hvis dagens forskellige temaer skal samtænkes i en strategisk helhedsplan, hvor vi sikrer vi nærhed, sammenhæng og bæredygtig udvikling i landdistrikterne, hvilke policy-ændringer kræver dette så? Og hvad bør vi vide mere om for at træffe disse beslutninger?

Moderator Tine Gøtzsche vil holde et fælles oplæg for alle deltagere, hvor workshoppens ramme fastsættes. Herefter vil sekretariatschef i Landdistrikternes Fællesråd, Grethe Saabye, fortælle om, hvordan deltagernes erfaringer fra workshoppen vil blive samlet op og anvendt fremover.

Til workshoppen bliver du som deltager fordelt ud i grupper af 5-7 personer om et rundbord, hvor workshoppens spørgsmål kan diskuteres.

Workshoppen afsluttes med en opsamling, hvor udvalgte grupper deler vigtige pointer fra deres diskussioner.

15:20-15:30 **Opsamling**

v. Tine Gøtzsche og Steffen Damsgaard

Hvad kan vi tage med os hjem?

Opsummering af dagen med vigtigste pointer.

15:30-16:00 **Kaffe og netværk**

Tak for i dag!